



Ajuntament de
Barcelona

XXI AUDIÈNCIA PÚBLICA
ALS NOIS I NOIES DE BARCELONA

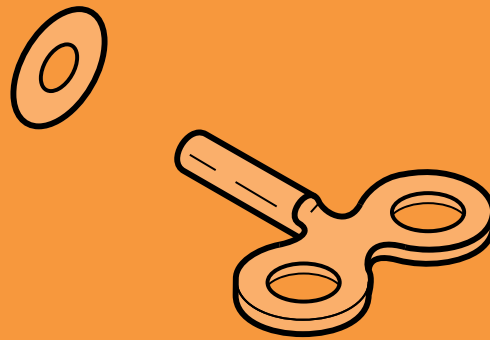
SEGURETAT I CIUTAT



PROJECTE CURRICULAR 2015 - 2016

XXI AUDIÈNCIA PÚBLICA
ALS NOIS I NOIES DE BARCELONA

SEGURETAT I CIUTAT



Amèlia Tey
Àlex Egea
Enric Prats

Institut de Ciències de l'Educació.
Universitat de Barcelona
Grup de Recerca en Educació Moral

SUMARI

04 Presentació

06 Objectius

07 Continguts

08 Competències

10 Activitats

11 Resum de les activitats

12 Seqüència de les activitats

13 Sessió 0. Valoració de la jornada de presentació

15 Bloc 1. Seguretat individual i col·lectiva

16 Sessió 1. La percepció de seguretat

18 Sessió 2. El mapa de risc

25 Sessió 3. El vídeo compromès

28 Bloc 2. Prevenció i seguretat ciutadana

29 Sessió 4. La seguretat que volem a la ciutat

32 Sessió 5. Els serveis que treballen per la seguretat

36 Sessió 6. La presentació

39 Bloc 3. Compromís amb la seguretat

40 Sessió 7. Generem el manifest

43 Sessió 8. Acordem el manifest

49 Sessió 9. Avaluem el procés

49 Avaluació

50 Rúbriques d'avaluació

59 Pautes generals d'adaptació

61 Materials complementaris

PRESENTACIÓ

La ciutat és un espai farcit de possibilitats en tots els àmbits, on podem desplegar gairebé totes les nostres ambicions i anhels, sense més límits que els que marca la convivència democràtica. Potser precisament per això, per la confluència de molts i molt variats interessos i per la complexitat de les ciutats actuals, la ciutat també és un espai ple de situacions o elements de risc.

El risc s'ha instal·lat amb naturalitat en els models de vida dels nostres dies i sembla inevitable haver de conviure amb una certa dosi de risc calculat. Així mateix, per assolir una educació plena, infants i joves necessiten créixer en ambients segurs tot reconeixent el risc que acompanya les seves decisions en cada moment de maduració i fent un ús responsable i conscient de les oportunitats que ofereix la ciutat. El seu compromís és imprescindible per garantir una seguretat satisfactòria des del punt de vista personal i col·lectiu.

La seguretat és un concepte polièdric que presenta moltes facetes i amb una important càrrega subjectiva creada a partir d'experiències personals i sensacions, però també mesurable amb dades objectives. De la mateixa manera que no podem limitar l'educació a allò que recollim en un examen, no es pot reduir la seguretat als fets delictius, com ara robatoris o atacs a persones, perquè la seguretat abraça molts més aspectes (trànsit viari, emergències, seguretat alimentària o digital, etc.), conseqüència d'un munt de factors, des de l'estat dels elements, els objectes i les infraestructures de la ciutat fins als aspectes socioeconòmics, o d'altra mena.

Una eina que recull les percepcions de la població sobre l'estat de la seguretat és l'enquesta de victimització (en podeu trobar la referència a la secció *Materials*). Segons dades de l'Ajuntament de Barcelona, l'índex de victimització –que recull el percentatge de població que manifesta haver estat víctima d'un o més fets delictius– s'ha reduït lleugerament en cinc anys en l'àmbit personal i en el de vehicles, però ha augmentat en domicilis, segones residències i botigues o negocis.

També hi ha estudis que recopilen dades per oferir índexs objectius de seguretat. Per exemple, el diari *Ara* publicava el març de 2015 un estudi del setmanari britànic *The Economist* que ordena 50 ciutats del món a partir de quatre factors: seguretat personal, de les infraestructures, de la salut i digital. Barcelona se situa en una posició òptima de seguretat quan es tenen en compte tots quatre factors (mireu la taula).

Mentre que en l'àmbit digital Barcelona baixa al lloc 29 en aquest rànquing, en salut puja a la posició 7 i en seguretat personal, al lloc 11; en infraestructures no es mou gaire i es manté en el 14. Per complementar aquesta informació, el mateix article recollia que el 2014 hi va haver 31 accidents mortals a la ciutat, nou més que l'any anterior, dels quals, sis motoristes i un ciclista.

La responsabilitat dels poders públics és garantir la seguretat personal i col·lectiva i proporcionar els mecanismes i recursos necessaris, però això no exclou la necessitat que cada ciutadà i cada ciutadana prengui consciència de la quota d'implicació per assolir uns nivells òptims de seguretat. La seguretat, des d'aquesta òptica, és un concepte connectat amb valors associats al compromís, al civisme, als drets i a les obligacions de la ciutadania, sempre en un marc de relacions democràtiques. Despertar aquest compromís individual i col·lectiu és el que es pretén amb l'activitat de l'audiència pública per a nois i noies d'enguany, amb el tema «Seguretat i ciutat». Convé destacar que es treballarà l'enfocament de la seguretat des de la perspectiva dels nois i noies, des del seu àmbit quotidià, des del seu entorn, ja que la percepció de la seguretat és molt diferent i varia segons l'edat i els contextos.

En aquest document s'especifiquen els objectius didàctics, els continguts educatius que se'n deriven, les competències que s'assoleixen a partir dels objectius i dels continguts detallats, la descripció de la seqüència d'accions previstes, les pautes d'avaluació en format de rúbrica i alguns recursos d'ampliació.



Índex global

1. Tòquio (Japó)	85,63
2. Singapur (Singapur)	84,61
3. Osaka (Japó)	82,36
4. Estocolm (Suècia)	80,02
5. Amsterdam (Holanda)	79,19
6. Sydney (Austràlia)	78,91
7. Zuric (Suïssa)	78,84
8. Toronto (Canadà)	78,81
9. Melbourne (Austràlia)	78,67
10. Nova York (Estats Units)	78,08
11. Hong Kong (Xina)	77,24
12. San Francisco (Estats Units)	76,63
13. Taipei (Taiwan)	76,51
14. Mont-real (Canadà)	75,60
15. Barcelona (Espanya)	75,16
16. Chicago (Estats Units)	74,89
17. Los Angeles (Estats Units)	74,24
18. Londres (Regne Unit)	73,83
19. Washington DC (Estats Units)	73,37
20. Frankfurt (Alemanya)	73,05
21. Madrid (Espanya)	72,35
22. Brussel·les (Bèlgica)	71,72
23. París (França)	71,21
24. Seül (Corea del Sud)	70,90
25. Abu Dhabi (Emirats Àrabs Units)	69,83
26. Milà (Itàlia)	69,64
27. Roma (Itàlia)	67,13
28. Santiago (Xile)	66,98
29. Doha (Qatar)	66,41
30. Xangai (Xina)	65,93

Taula 1. Índex de seguretat. *The Economist* (diari *Ara*, 20 de març de 2015)

OBJECTIUS

El tema de l'audiència pública per a nois i noies d'aquest curs, «Seguretat i ciutat», pretén que l'alumnat participant assoleixi els objectius següents:

1. Prendre consciència del sentit individual i col·lectiu de la seguretat en una societat democràtica.
2. Comprendre la noció de seguretat com un bé comú i una responsabilitat compartida.
3. Identificar els nivells d'actuació en matèria de seguretat personal i col·lectiva.
4. Descriure les accions i iniciatives dels serveis municipals encarregats de la seguretat ciutadana.
5. Elaborar propostes de millora en la seguretat individual i col·lectiva per mitjà de les capacitats d'argumentació.
6. Adoptar valors com l'autonomia, l'opinió crítica, el respecte i el compromís cívic.
7. Experimentar la participació ciutadana a partir de la identificació i prioritització de necessitats i la recerca de solucions i propostes en què intervinguin l'Ajuntament, la comunitat i els ciutadans més joves.

CONTINGUTS

Els objectius anteriors es corresponen amb els blocs de contingut següents:

Bloc 1. Seguretat individual i col·lectiva

La seguretat i la seva percepció:

- Què vol dir sentir-nos segurs?
- Sentit de la norma i els límits de la llibertat; autoprotecció.

Els elements que incideixen en la percepció de la seguretat:

- Al barri o a la ciutat, quan i on et sents insegur? Per què? I segur?

La seguretat com a bé comú i responsabilitat compartida:

- Drets i deures: norma i autoritat; responsabilitat i respecte.
- Individu i comunitat: llibertat i seguretat (confiança mútua).

Mesures per a la seguretat individual i col·lectiva.

Bloc 2. Prevenció i seguretat ciutadana

Els models de seguretat:

- Model punitiu com a reacció a les conseqüències.
- Model preventiu com a anticipació a les causes.

Els serveis i les funcions dels serveis municipals encarregats de la seguretat ciutadana.

Els àmbits d'actuació dels serveis de seguretat:

- Prevenció, protecció i actuació.
- Emergències, seguretat viària, etc.

Bloc 3. Compromís amb la seguretat

La implicació personal per millorar la seguretat individual i col·lectiva.

La perspectiva crítica per analitzar i valorar els canvis necessaris.

El diàleg i el debat com a eines per a la presa col·lectiva de compromisos en la millora de la seguretat.

COMPETÈNCIES

Cada un dels blocs de contingut descrits en l'apartat anterior està relacionat amb les competències que es detallen tot seguit, corresponents als currículums de 2015 publicats pel Departament d'Ensenyament.

BLOC 1. SEGURETAT INDIVIDUAL I COL·LECTIVA

Àmbit lingüístic

- Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.
- Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social

- Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.

Àmbit de la cultura i els valors ètics

- Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.

- Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.
- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital

- Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per elaborar documents digitals.
- Participar en entorns de comunicació interpersonal i publicacions virtuals per compartir informació.
- Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

BLOC 2. PREVENCIÓ I SEGURETAT CIUTADANA

Àmbit lingüístic

- Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement.
- Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.
- Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.
- Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social

- Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.
- Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.
- Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.

Àmbit de la cultura i els valors ètics

- Interrogar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.
- Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.
- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital

- Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.
- Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball que cal fer considerant diverses fonts i mitjans digitals.
- Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratius.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

BLOC 3. COMPROMÍS AMB LA SEGURETAT

Àmbit lingüístic

- Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social

- Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.

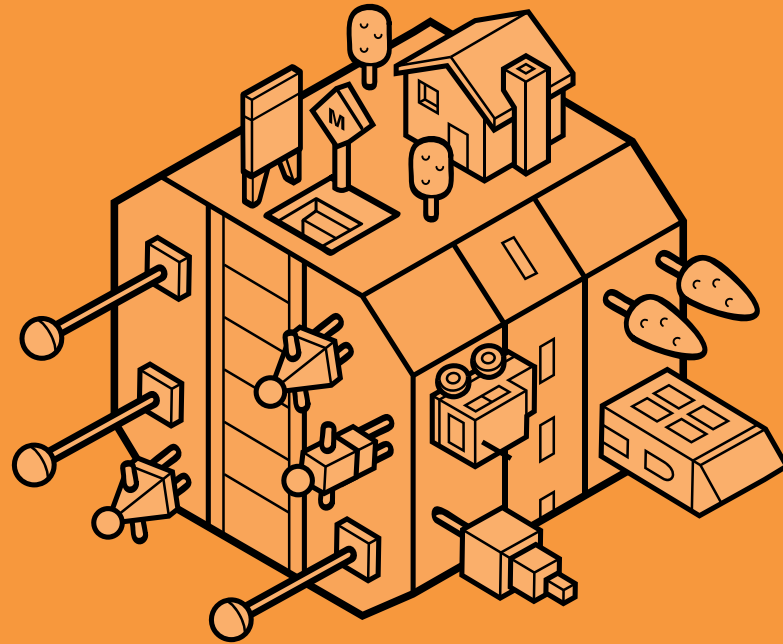
Àmbit de la cultura i els valors ètics

- Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adients i preferentment innovadores.
- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital

- Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

ACTIVITATS



ACTIVITATS

La feina que els nois i noies duran a terme en tot el procés segueix una seqüència cíclica, que comença amb la identificació i el reconeixement del punt de partida en temes de seguretat, avança per la comprensió i la valoració d'alguns conceptes centrals de la seguretat, i pretén arribar a la generació de propostes resolutives per incrementar el compromís individual i col·lectiu en aquest terreny. Cada sessió comença amb una pregunta relacionada amb la producció o tasca que hauran de dur a terme els nois i noies. Les sessions tenen una durada de 50 minuts; els temps parcials de cada activitat són aproximats i cal adaptar-los a les característiques de cada classe i nivell educatiu.

RESUM DE LES ACTIVITATS

A continuació detallem cada una de les sessions previstes, amb indicació de propostes metodològiques, possibles activitats d'ampliació, recursos necessaris, etc. La taula indica l'ordre de la seqüència de sessions per fer a l'escola i intercalant-hi les sessions intercentres, la pregunta i l'objectiu, la tasca i el moment apropiat per dur a terme cada sessió (en el cas de les sessions intercentres, s'indica la data exacta de celebració).

SEQÜÈNCIA DE LES ACTIVITATS

	Pregunta i objectiu	Tasca	Calendari
Sessió 0	Valoració de la jornada de presentació.	Mural	Novembre de 2015
Bloc 1			
Sessió 1	« <i>Què vol dir sentir-nos segurs?</i> » Prendre consciència de la percepció de seguretat.	Text col·laboratiu	Novembre de 2015
Sessió 2	« <i>Quan, on i per què ens sentim segurs a la ciutat?</i> » Analitzar els llocs que proporcionen seguretat i inseguretat en l'entorn immediat. Elaborar el mapa de seguretat. Idees per al document col·laboratiu.	Mapa de risc	Desembre de 2015
Sessió 3	« <i>Què podem fer per sentir-nos més segurs?</i> » La noció de seguretat com un bé comú i una responsabilitat compartida. El sentit individual i col·lectiu de la seguretat. La presa de posició personal.	Vídeo	Desembre de 2015
S. intercentres 1	Compartir els resultats assolits fins al moment amb nois i noies d'altres centres educatius.		14 de gener de 2016
Bloc 2			
Sessió 4	« <i>Quina seguretat volem per a la ciutat de Barcelona?</i> » Identificar i analitzar els nivells d'actuació en matèria de seguretat. Elaborar un decàleg de pros i contres per a un model de seguretat a Barcelona. Debatre sobre els models de seguretat: punitiu i preventiu.	Decàleg	2a quinz. de gener de 2016
Sessió 5	« <i>Qui vetlla per la seguretat a la ciutat de Barcelona?</i> » Conèixer i estudiar les accions i iniciatives dels serveis municipals encarregats de la seguretat ciutadana.	Mapa mental	1a quinz. de febrer de 2016
Sessió 6	« <i>Difonem?</i> » Difondre la tasca duta a terme als companys de l'escola. Recollir opinions i sensacions dels altres.	Presentació	2a quinz. de febrer de 2016
Bloc 3			
Sessió 7	« <i>Què aportem al manifest?</i> » Preparar les primeres propostes per al manifest a partir d'uns nuclis de propostes.	Catàleg	1a quinz. de març de 2016
S. intercentres 2	Intercanviar primeres propostes per al manifest amb nois i noies d'altres centres. Redactar una proposta de manifest, per debatre-la i aprovar-la en cada centre.		17 de març de 2016
Sessió 8	« <i>Aprovem el manifest?</i> » Valorar i esmenar la proposta de document.	Carta d'aprovació	Abril de 2016
Sessió 9	« <i>Què en traiem, de tot això?</i> » Avaluar el procés i els resultats.	Mural	Maig de 2016

SESSIÓ 0

VALORACIÓ DE LA JORNADA DE PRESENTACIÓ

Aquesta sessió té la finalitat de valorar la jornada inicial on s'ha presentat la XXI Audiència Pública als nois i noies. Ha de servir de memòria i estímul per a les activitats posteriors. Se centra en una tasca col·laborativa de resum de l'acte de presentació i d'exposició a la resta d'escoles participants a través de la wiki del programa.

COMPETÈNCIES

En concret, aquesta sessió permet desenvolupar les competències següents:

Àmbit lingüístic:

- Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.

Àmbit digital:

- Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu.

TASCA

Elaboreu conjuntament un mural que reculli el més destacat de la jornada de valoració. El mural ha de tenir les característiques següents:

- **Un títol.**
- **Combinació de text i imatge.**
- **Recull de les opinions de tota la classe.**

ACTIVITAT 1. OPINIÓ PERSONAL SOBRE LA JORNADA DE PRESENTACIÓ

Material: full en blanc, llapis o bolígraf.

Temps: 10 minuts.

Dinàmica: individual, pràctica oberta.

Desenvolupament: L'activitat pot començar recordant la sessió de presentació i tot seguit descrivint la tasca principal de la sessió, que es desglossa en quatre activitats. Es tracta que, en primer terme, els nois i noies responguin què els ha agradat de la sessió i què no, d'una manera oberta i lliure. Convé que exposin almenys una raó en cada cas. Per estimular la resposta podeu indicar senzillament el següent: «Les persones que organitzen això volen saber què us ha semblat, per fer-ho millor l'any que ve. Escriviu una cosa que us hagi agradat i una que no i digueu per quin motiu».

A continuació se'ls demana que expressin un aprenentatge assolit en aquella presentació. No és una feina senzilla posar per escrit aquest tipus d'experiències, i se'ls pot ajudar amb fórmules del tipus «ara penseu en alguna cosa que no coneixíeu abans de la presentació i escriviu-la», «penseu si alguna cosa que s'hi va tractar us pot ajudar en alguna situació de la vostra vida», etc.

Finalment, l'activitat els demana un text molt breu, en format piulada o whatsapp, sobre la finalitat de l'Audiència: «Ara escriviu a un amic o amiga: Participo en l'Audiència @AjuntBCN i va de...».

Observacions: Per a nois o noies amb dificultats de lectoescriptura, alguna de les activitats escrites es pot fer oralment, sempre que siguin un grup classe reduït. També es pot plantejar fer-ho en parelles o trios, però que ho posin per escrit.

ACTIVITAT 2. L'OPINIÓ DEL GRUP

Material: full en blanc, llapis o bolígraf.

Temps: 10-15 minuts.

Dinàmica: grups de 4 o 5.

Desenvolupament: L'activitat pretén contrastar l'activitat individual anterior i construir una primera foto de grup sobre els gustos i els aprenentatges assolits. En una primera fase, l'operació més senzilla pot consistir a fer una suma o recull de totes les aportacions individuals. Si els grups avancen d'una manera satisfactòria i resolen la primera fase, poden intentar decidir un ordre, però això requerirà més temps. De tota manera, aquesta jerarquització no és necessària i només la recomanem si s'ha assolit la primera fita. Sí que és important, però, que mirin de triar dos aprenentatges preferents per a cada grup. Si no es posen d'acord, sempre es pot proposar un sorteig.

Observacions: El nombre ideal de grups en una classe és de 5 o 6, amb 4 o 5 membres cadascun. Més de 6 grups complicarà l'activitat següent.

ACTIVITAT 3. PREPARACIÓ DEL MURAL

Material: paper de mural, retoladors de 2 o 3 colors.

Temps: 15-20 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Cada docent sabrà com organitzar la posada en comú, segons com tingui per costum. Com a criteri general, només cal tenir en compte la finalitat de l'activitat: confeccionar un mural que serà fotografiat i penjat a la wiki de l'Audiència Pública. Per facilitar la tasca, el docent pot presentar una primera proposta d'organització del mural, per grups, temes o qualsevol altre criteri, segons com hagi vist el desenvolupament de les posades en comú dels grups.

Observacions: Per facilitar l'activitat següent, es pot dividir la tasca en grups diferents amb encàrrecs diversos: confeccionar el mural per parts (com s'ha indicat), elaborar una presentació de la classe (amb foto general inclosa), preparar l'entrada a la wiki, fer fotos de l'exterior de l'aula o de l'escola per enriquir l'entrada de la wiki, etc.

ACTIVITAT 4. FOTO I WIKI

Material: telèfon mòbil i accés a la xarxa.

Temps: indeterminat (el que quedi de classe).

Dinàmica: no específica.

Desenvolupament: L'activitat no té més complicació que la que es proposa. Com a complement o ampliació, es pot demanar als nois i noies que facin més d'una foto des de punts de vista diferents, fotos de detalls del mural, que li apliquin filtres diferents, etc. Aquí es poden recuperar algunes de les piulades o whatsapps individuals de l'activitat 1. Convé tancar la sessió amb un recordatori del que pretén l'Audiència Pública de nois i noies.

Observacions: Segons el temps disponible, l'acció de penjar-ho a la wiki pot quedar delegada en algun grup o alumne en particular, o bé es pot deixar per a un altre dia.

RECURSOS D'AMPLIACIÓ

Article sobre seguretat ciutadana. Vegeu els recursos al final d'aquest document.

BLOC 1

SEGURETAT INDIVIDUAL I COL·LECTIVA

El bloc 1 de continguts es planteja assolir dos objectius:

- Prendre consciència del sentit individual i col·lectiu de la seguretat en una societat democràtica.
- Comprendre la noció de seguretat com un bé comú i una responsabilitat compartida.

Per això, el bloc 1 es du a terme en tres sessions, just abans de la primera sessió intercentres, on els nois i noies treballaran sobre tres tasques, una per sessió: crear un text col·laboratiu (per penjar-lo a la wiki), elaborar un mapa de risc del districte i fer un vídeo.

Sessió 1

«Què vol dir sentir-nos segurs?»

Text col·laboratiu

Sessió 2

«Quan, on i per què ens sentim segurs a la ciutat?»

Mapa de risc

Sessió 3

«Què podem fer per sentir-nos més segurs?»

Vídeo

SESSIÓ 1

LA PERCEPCIÓ DE SEGURETAT

«Què vol dir sentir-nos segurs?»

La sessió 1 té com a argument principal la presa de consciència sobre la percepció de seguretat. Com a concepte polièdric, en aquesta sessió convé centrar-se en el caràcter subjectiu i deixar per a més endavant l'anàlisi objectiva del concepte. Es tracta d'elaborar un document, si pot ser entre tota la classe, per compartir-lo a la wiki del programa. La seqüència comença anunciant la tasca final, que serà un text compartit. La presentació de la tasca global pot ser senzilla: «Per a la gent de la vostra edat, què vol dir sentir-nos segurs a la ciutat o al barri?». La tasca es desglossa en quatre activitats.

COMPETÈNCIES

En concret, aquesta sessió permet desenvolupar les competències següents:

Àmbit lingüístic:

- Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.

Àmbit digital:

- Participar en entorns de comunicació interpersonal i publicacions virtuals per compartir informació.

TASCA

Elaboreu un text entre tota la classe que expliqui què vol dir sentir-se segur per als joves de la vostra edat. El text ha de tenir les característiques següents:

- Un títol.
- Una extensió d'entre 150 i 200 paraules.
- Recull d'idees, reflexions, propostes i suggeriments de tota la classe.

ACTIVITAT 1. LA SENSACIÓ PERSONAL DE SEGURETAT

Material: full en blanc, llapis o bolígraf.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: individual, pràctica oberta.

Desenvolupament: L'activitat busca una primera aproximació personal, lliure, sobre què vol dir sentir-se segur per a un noi o noia d'aquesta edat en l'entorn urbà, de ciutat o barri. Després de la presentació general de la tasca, es demana escriure en un full en blanc idees per completar frases com ara les següents:

- *Em sento segur o segura quan...*
- *Sentir-se segur o segura vol dir...*
- *Sentir-se segur o segura està relacionat amb...*

Observacions: L'activitat no ha de durar gaire més de 6 o 7 minuts. Es tracta de recollir una primera impressió, subjectiva i poc pensada, sobre el sentiment de seguretat. Cal fixar-se que les frases estan redactades en positiu, sense donar peu al sentiment d'inseguretat. No passa res si algun alumne en redacta alguna en negatiu, a partir de la idea d'inseguretat, ja que després l'haurà de contrastar amb el grup. Amb alumnat amb dificultats en lectoescriptura es pot fer l'activitat oralment.

ACTIVITAT 2. LA SENSACIÓ COMPARTIDA DE SEGURETAT

Material: full en blanc, llapis o bolígraf.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: grups de 4 o 5.

Desenvolupament: L'activitat demana l'elaboració d'un text en grups de 4 o 5 que resumeixi les sensacions particulars. A partir d'una frase inacabada («Per a nosaltres, sentir-nos segurs vol dir...»), el grup escriu la seva sensació col·lectiva. Les respostes individuals han de servir de guia per al treball de grup. En principi, l'activitat no presenta més dificultat. És important que decideixin un títol i que intentin redactar algunes paraules com a continuació d'alguna de les frases proposades en la primera activitat.

Observacions: Tot i que l'activitat demana un text escrit que continuï la frase inacabada que s'ha proposat, es pot fer alguna adaptació o ampliació de l'activitat a partir de les característiques o els interessos del grup. Així, per exemple, algun grup pot optar per il·lustrar les frases amb alguna imatge, còmic, eslògan, etc.

ACTIVITAT 3. UNA SENSACIÓ COMPARTIDA A LA CLASSE

Material: full en blanc, llapis o bolígraf; és recomanable disposar d'ordinador.

Temps: 25 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Per avançar en la tasca, es demana que s'intenti arribar a un text acordat per tota la classe. La tasca pot ser molt difícil si el grup no té experiència anterior en aquest tipus d'activitats. En realitat, el més important és que la classe s'adoni de les diferents sensacions personals sobre la seguretat, sobre espais, escenaris o elements que ajuden o bé dificulten sentir-se segurs a la ciutat o al barri. Molt probablement es pot iniciar un debat sobre el que vol dir aquest concepte de seguretat, o bé es pot convertir en un relat de situacions particulars.

Observacions: En el cas que no s'aconsegueixi elaborar un text conjunt, sí que es pot demanar que acordin un títol conjunt, com un eslògan, que reflecteixi fidelment la sensació particular del grup.

ACTIVITAT 4. COMPARTIR-HO A LA WIKI

Material: accés a la xarxa.

Temps: indeterminat (el que quedi de classe).

Dinàmica: no específica.

Desenvolupament: Com que ja coneixen l'entorn virtual, l'activitat no presenta més complicacions. També se'ls pot suggerir que acompanyin el text amb alguna imatge que il·lustri la seva aportació. Convé cloure la sessió amb un resum del que s'ha fet i una anticipació breu del que vindrà, com a motivació i per donar continuïtat a la tasca.

Observacions: Segons el temps disponible, l'acció de penjar-ho a la wiki pot quedar delegada en algun grup o alumne en particular, o bé es pot deixar per a un altre dia.

SESSIÓ 2

EL MAPA DE RISC

«Quan, on i per què ens sentim segurs a la ciutat?»

Aquesta sessió pretén que l'alumnat identifiqui, analitzi i valori els elements de l'entorn o les situacions i els escenaris que generen seguretat o inseguretat a la ciutat, començant pel districte. Significa anar un pas més enllà del que s'ha pogut assolir en la tasca de percepció de la sessió anterior. La feina principal consisteix a confeccionar un mapa de risc del districte seguint les indicacions que es proporcionen. Segons les característiques del grup, aquesta sessió pot necessitar més temps i ocupar dues classes.

COMPETÈNCIES

En concret, aquesta sessió permet desenvolupar les competències següents:

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.
- Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.

Àmbit digital:

- Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

TASCA

Elaboreu conjuntament un mapa de risc del vostre districte en què heu de marcar els llocs segurs i insegurs per a la gent de la vostra edat. És important que també indiqueu per què us sentiu segurs o insegurs en cada lloc o espai que identifiqueu. Després el penjareu a la wiki de l'Audiència Pública. Podeu baixar el mapa del web que us indiquem després.

El mapa ha de tenir les característiques següents:

- S'ha de centrar en el vostre districte.
- Ha de recollir gràficament els llocs que són segurs i els que són insegurs per a vosaltres.
- Ha d'informar de les raons per les quals la gent de la vostra edat se sent segura o insegura en aquests llocs.
- Ha de proposar accions que es poden dur a terme per reforçar o millorar la percepció de la seguretat en aquests espais.
- Ha de ser únic per a tota la classe.

ACTIVITAT 1. RAONAR LA SEGURETAT

Material: full amb la graella de respostes del material per a l'alumnat; llapis o bolígraf.

Temps: 10-15 minuts.

Dinàmica: individual, pràctica controlada (eventualment, per parelles o trios).

Desenvolupament: Es pot començar la sessió recordant que en l'anterior es va treballar la sensació d'inseguretat i que ara es tracta de «racionalitzar» aquell sentiment. La millor manera és mirar el carrer, el barri i el districte, i expressar quins escenaris, situacions o elements de la ciutat transmeten sensació de seguretat i quins d'inseguretat. És un pas intermedi entre el reconeixement de sensacions i la racionalització compartida del fenomen, que es concretarà en el mapa de risc.

La primera activitat consisteix a emplenar una graella que enumera situacions o elements de l'entorn i demana que expressin si donen seguretat o inseguretat i en quin lloc del districte es poden localitzar. Vol ser una llista força exhaustiva, que segur que no recull tot el que pot passar en l'entorn, però que tot i així conté trenta situacions, per la qual cosa potser caldrà cenyir-se als aspectes més rellevants. Reproduïm la graella a continuació.

Observacions: La dificultat de la tasca pot ser de comprensió lectora i d'interpretació d'algun aspecte. Segons l'edat i la classe, es poden controlar les respostes si convé: el docent pot anar llegint cada una de les qüestions i especificar-ne algun detall o posar-ne exemples, perquè l'alumnat respongui tot seguit. Una variant pràctica, segons el grup, pot consistir a permetre la resposta per parelles o trios. No hi fa res si comparteixen la resposta entre alumnes, perquè ho hauran de fer igualment en les activitats posteriors. En principi, la llista de situacions o elements és tancada, per evitar la dispersió, però al final es dona l'opció d'ampliar-la. També pot passar que algunes situacions o elements resultin neutres, que no generin ni una cosa ni l'altra, és a dir, que no incideixin en la percepció de seguretat o inseguretat, no es vegin com un risc o amenaça, però que tampoc els facin sentir-se especialment segurs. En la tasca final del semàfor, es pot adoptar el color gris, per exemple, per il·lustrar aquesta sensació.

Situació	Dóna seguretat o inseguretat	Lloc del districte
Hi ha mobiliari trencat o fet malbé (fanals, papereres, etc.)		
Acaben de fer obres, és tot nou		
Hi ha poca gent		
Hi ha grups de joves (especifiqueu què hi fan)		
Hi ha gent consumint alcohol al carrer, a la plaça...		
Hi ha prostitució		
Hi ha gent xerrant, passejant...		
Saps, o diuen, que hi ha robatoris o amenaces a les persones		
És un lloc on sempre hi ha gent		
Hi ha pidolaires, indigents		
Sovint hi ha baralles i conductes violentes		

Situació	Dóna seguretat o inseguretat	Lloc del districte
Saps, o diuen, que hi ha persones traficant o consumint droga		
És un lloc per on no passen vehicles		
És un carrer amb molt de trànsit (soroll, velocitat...)		
Les bicicletes i les persones comparteixen l'espai (voreres, zones de vianants)		
Hi ha grafitis i pintades a les parets		
Hi ha venedors ambulants sense permís (<i>top manta</i>)		
Hi ha robatoris o vandalisme a comerços		
Hi ha solars abandonats		
Hi ha edificis o naus buits		
Hi ha botigues, l'escola, el mercat, la biblioteca, el centre cívic, el casal, el poliesportiu, el CAP.. [Remarca tantes opcions com vulguis.]		

Situació	Dóna seguretat o inseguretat	Lloc del districte
Hi ha edificis o naus «okupats»		
És un lloc on hi ha molts patinadors, on es juga a pilota...		
Hi ha ambient de comerç, d'activitats al carrer, molta animació...		
Hi ha soroll de cotxes, de trànsit de vehicles		
Encara que sigui de nit, t'hi veus bé		
No es veu què hi ha més enllà perquè ho tapa la vegetació, el mur, els contenidors, els edificis...		
Hi ha una estació de metro, una parada del bus, una estació del Bicing, etc.		
El carrer és ample, una avinguda, un passeig...		
És un carreró petit, estret, un passatge...		
Hi ha que em fa sentir [Escriu altres situacions que no figurin en aquesta llista.]		

ACTIVITAT 2. COMPARTIR I ORDENAR RESPOSTES

Material: full amb les respostes anteriors; fulls en blanc; llapis o bolígraf.

Temps: 10-15 minuts.

Dinàmica: en grups de 4 o 5, pràctica controlada (si s'ha treballat en parelles o trios en l'activitat anterior, es pot ampliar el nombre de membres a 6 o 7, però no gaires més).

Desenvolupament: L'activitat consisteix a ordenar en grup les respostes individuals de l'activitat anterior. El primer que es demana és separar les situacions que generen seguretat i les que generen inseguretat. Hi pot haver respostes contradictòries o confrontades: el que sigui segur per a uns pot ser insegur per als altres, especialment pel que fa als elements. De les situacions que generen inseguretat, se'n demana una ordenació (si cal, es pot votar). La finalitat és preparar l'activitat següent, de confecció del mapa de risc. És recomanable que pensin icones o emoticones apropiades per a cada situació o element de la llista.

Observacions: L'activitat no presenta més dificultats d'entrada, però, segons les dimensions i les característiques del grup, pot necessitar més temps.

ACTIVITAT 3. PREPARAR EL MAPA DE RISC

Material: accés a la xarxa.

Temps: 25 minuts (amb la possibilitat d'ampliar-lo una classe més).

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: El primer que es demana és entrar a Internet i baixar-ne un mapa del districte. Tot seguit, la classe decidirà quina icona o emoticona és la més apropiada per a cada element o situació de la graella (s'ha recomanat prèviament que en pensin en petit grup, per avançar temps). Quan hagin triat la icona, es tracta de traslladar la informació de l'activitat 2 al mapa de risc, identificant amb claredat les situacions que generen seguretat i les que generen inseguretat. De les que generen inseguretat, es pot indicar que marquin amb una icona vermella les que han situat en primer lloc i en groc les següents. Les icones dels elements de seguretat poden acompanyar-se amb icones de color verd.

Observacions: A efectes pràctics, es poden encarregar feines a grups diferents. Així, uns busquen el mapa, uns altres busquen icones per a les tres primeres situacions de la llista, uns altres per a les tres següents, etc. Segons el grup, aquesta activitat pot requerir una sessió addicional.

ACTIVITAT 4. COMPARTIR-HO A LA WIKI

Material: accés a la xarxa.

Temps: indeterminat (el que quedi de classe).

Dinàmica: no específica.

Desenvolupament: Després de confeccionar el mapa, es penja a la wiki de l'Audiència Pública. Cal dir-los que pengin també la llegenda explicativa de cada icona.

Observacions: Una opció alternativa és elaborar mapes particulars de cada un dels barris, tasca que pot ser redistribuïda per grups. En aquest cas, caldrà posar-se d'acord prèviament pel que fa a les icones. Com en altres sessions, l'acció de penjar-ho a la wiki pot quedar delegada en algun grup o alumne en particular, o bé es pot deixar per a un altre dia.

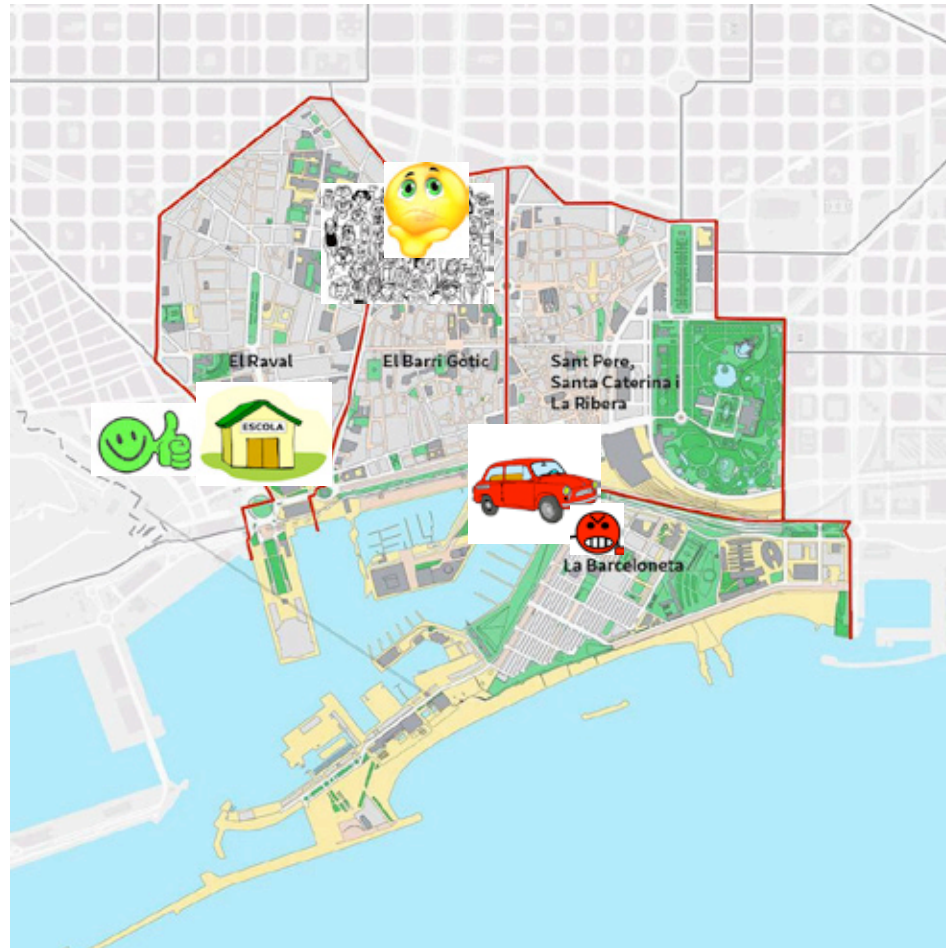
RECURSOS D'AMPLIACIÓ

En els webs següents es poden descarregar els mapes de cada districte.

- Ciutat Vella: <http://ajuntament.barcelona.cat/ciutat-vella/ca/article/el-districte-de-ciutat-vella>
- L'Eixample: <http://ajuntament.barcelona.cat/eixample/ca/article/el-districte-de-leixample>
- Sants-Montjuïc: <http://ajuntament.barcelona.cat/sants-montjuic/ca/article/el-districte-de-sants-montjuic>
- Les Corts: <http://ajuntament.barcelona.cat/lescorts/ca/article/el-districte-de-les-corts>
- Sarrià - Sant Gervasi: <http://ajuntament.barcelona.cat/sarria-santgervasi/ca/article/el-districte-de-sarria-sant-gervasi>
- Gràcia: <http://ajuntament.barcelona.cat/gracia/ca/article/el-districte-de-gracia>
- Horta-Guinardó: <http://ajuntament.barcelona.cat/horta-guinardo/ca/article/el-districte-dhorta-guinardo>
- Nou Barris: <http://ajuntament.barcelona.cat/noubarris/ca/article/el-districte-de-nou-barris>
- Sant Andreu: <http://ajuntament.barcelona.cat/sant-andreu/ca/article/el-districte-de-sant-andreu>
- Sant Martí: <http://ajuntament.barcelona.cat/sant-marti/ca/article/el-districte-de-sant-marti>

EXEMPLE

El mapa següent pot ser un exemple del que es pretén, d'una manera molt resumida. Hi ha tres elements: escola (en verd, genera seguretat), concentració de gent (en groc, pot generar inseguretat) i trànsit rodat (en vermell, genera inseguretat). En el cas de sensacions neutres, com s'ha esmentat en l'activitat 1, es pot adoptar el color gris. El mapa està copiat de la web de l'Ajuntament de Barcelona. Les icones i les imatges s'han descarregat d'Internet i estan lliures de drets.



SESSIÓ 3

EL VÍDEO COMPROMÈS

«*Què podem fer per sentir-nos més segurs?»*»

Aquesta sessió tanca el primer bloc dels treballs d'aquesta Audiència Pública amb una tasca, de creació audiovisual, que intenta recollir les sensacions i els conceptes treballats en les sessions anteriors per incidir en el compromís de l'alumnat per millorar la seguretat personal i col·lectiva. La tasca final consisteix en la realització d'un vídeo, amb recursos propis (dispositiu mòbil), on expressin les propostes per sentir-se més segurs al barri i a Barcelona. Els productes audiovisuals han de ser breus (2 minuts) i tenir la màxima originalitat possible quant a temes, format, etc.

COMPETÈNCIES

Àmbit lingüístic:

- Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social:

- Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital:

- Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per elaborar documents digitals.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

TASCA

Elaboreu un vídeo que expressi les vostres propostes per sentir-vos més segurs a la ciutat de Barcelona i al vostre barri. El vídeo ha de tenir les característiques següents:

- Una durada màxima de 2 minuts.
- Recull de les propostes debatudes i consensuades per tot el grup classe.

ACTIVITAT 1. PLUJA D'IDEES

Material: full amb la graella de respostes del material per a l'alumnat; llapis o bolígraf.

Temps: 10-15 minuts.

Dinàmica: petits grups de 4 o 5, pràctica controlada.

Desenvolupament: És convenient començar la sessió amb dos recordatoris. D'una banda, la feina que ja s'ha fet: el mapa de risc i els comentaris compartits entre escoles; de l'altra, que aquesta sessió tanca el primer bloc, abans de la trobada intercentres. La primera activitat adopta el format de pluja d'idees conduïda, per tal de recollir propostes d'implicació per contribuir a la millora de la seguretat col·lectiva. Es planteja una pregunta molt concreta: «La ciutat ha de ser un espai on qualsevol persona ha de sentir-se segura; què hi puc fer jo?».

Observacions: Convé intervenir en la configuració dels grups per mirar que resultin tan heterogenis com sigui possible, segons les respostes donades en sessions anteriors, i sobretot intentar que els nois i noies més creatius i originals estiguin repartits pels diferents grups. Per tal d'estimular les respostes, el docent pot induir les propostes a partir del mapa de risc i dels àmbits o elements que hi van aparèixer.

ACTIVITAT 2. PRIORITZAR PROPOSTES

Material: fulls amb les respostes anteriors; fulls en blanc; llapis o bolígraf.

Temps: 20 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: L'activitat consisteix a posar en comú les propostes de cada grup i arribar a un ordre consensuat o, si més no, a seleccionar les 10 propostes més interessants, segons el parer de la classe.

Observacions: En funció de les característiques de la classe i si es preveu alguna dificultat per arribar a un consens, es pot optar per fer més d'una llista de preferències, cosa que obligarà a fer més d'un vídeo.

ACTIVITAT 3. FILMAR EL VÍDEO

Material: telèfon mòbil.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: en petits grups o classe sencera.

Desenvolupament: L'activitat demana filmar un vídeo per explicar les propostes de la classe. El vídeo ha de ser breu (2 minuts) i reflectir el consens de la classe. Pot estar protagonitzat per més d'un noi o noia, a conveniència de la classe. És important recordar la vinculació amb el mapa de risc i orientar-lo al barri, districte o ciutat, amb aportacions concretes de millora.

Observacions: En el cas que hi hagi moltes propostes interessants, el docent ha de decidir si convé filmar més vídeos. En qualsevol cas, es recomana mantenir uns mínims de qualitat en les intervencions i en la part tècnica quant a so i llum. Amb el telèfon mòbil, convé gravar en horitzontal i no en vertical.

De cara a la primera trobada intercentres, és un bon moment per demanar què preguntarien als altres centres sobre el que han fet fins ara: és a dir, quins dubtes tenen encara, què és el que no els queda clar, de què els agradaria tenir més informació, etc. No tots els nois i noies poden anar a la trobada, però interessa que tota la classe visqui el projecte com a seu. Per això cal anar establint ponts de connexió entre la feina que fan a classe i la projecció que pot tenir en la trobada i posteriorment el dia de l'audiència pública. Per a la sessió intercentres, es proposarà que els nois i noies que hi assisteixin assumeixin el rol de missatgers de la classe, aportant-hi les preguntes del grup i retornant-los després les respostes obtingudes. A més, aquesta és una dinàmica necessària, perquè dona més seguretat a qui faci la presentació, dona al grup la sensació de treball conjunt i implica cadascun dels alumnes en la tasca del que suposa l'audiència: tots són actors participants del projecte.

ACTIVITAT 4. COMPARTIR-HO A LA WIKI

Material: accés a la xarxa.

Temps: indeterminat (el que quedi de classe).

Dinàmica: no específica.

Desenvolupament: Un cop s'ha filmat el vídeo, es penja a la wiki de l'Audiència.

Observacions: En el cas de dificultats tècniques per carregar el vídeo, convé tenir una opció alternativa, com ara penjar-lo en una plataforma oberta i penjar-hi l'enllaç a la wiki.

RECURSOS D'AMPLIACIÓ

Podeu consultar aquesta guia, amb bons consells per gravar vídeos amb el telèfon mòbil: <https://www.youtube.com/watch?v=Hb9GSJwNg74>.

Si algun grup hi vol afegir música (caldrà pensar en una sessió de postproducció), pot obtenir sintonies lliures de drets a la web <http://incompetech.com>.

BLOC 2

PREVENCIÓ I SEGURETAT CIUTADANA

Aquest segon bloc de continguts i activitats es desplega a partir de dos objectius generals:

- Identificar els nivells d'actuació en matèria de seguretat personal i col·lectiva.
- Descriure les accions i les iniciatives dels serveis municipals encarregats de la seguretat ciutadana.

Són objectius que s'assoliran en el transcurs de tres sessions, amb una durada individual d'uns cinquanta minuts i que desplegarem amb una tasca com a producte final de cadascuna d'elles: un decàleg, un mapa mental i una presentació per exposar-la a la resta de l'escola.

Sessió 4

«Quina seguretat volem per a la ciutat de Barcelona?»

Decàleg

Sessió 5

«Qui vetlla per la seguretat a la ciutat de Barcelona?»

Mapa mental

Sessió 6

«Difonem?»

Presentació

SESSIÓ 4

LA SEGURETAT QUE VOLEM A LA CIUTAT

«Quina seguretat volem per a la ciutat de Barcelona?»

La pregunta amb què s'inicia la sessió 4 presenta el rept al qual ha de donar resposta l'alumnat. La seqüència d'activitats condueix els nois i noies des de la identificació dels dos models de seguretat (punitiu i preventiu), passant pel seu coneixement, fins a una reelaboració personal. Aquesta darrera part és una composició de tota la classe sobre la base de la síntesi i la presentació de les idees exposades. Per això es proposa, com a tasca final, elaborar un decàleg de pros i contres a partir d'un debat ideològic sobre el model de seguretat desitjable per a la ciutat de Barcelona i penjar-lo a la wiki de l'Audiència Pública.

COMPETÈNCIES

Àmbit lingüístic:

- Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.
- Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social:

- Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.
- Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Qüestionar-se les coses i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.
- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital:

- Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.

TASCA

Elaboreu un decàleg de pros i contres sobre el model de seguretat desitjable per a la ciutat de Barcelona i pengeu-lo a la wiki de l'Audiència Pública. El decàleg ha de tenir les característiques següents:

- **Recull dels pros i els contres debatuts i consensuats per tota la classe.**
- **Informació sobre les característiques del model de seguretat que es vol per a la ciutat de Barcelona.**

ACTIVITAT 1. CREACIÓ DE GRUPS

Material: full en blanc, llapis o bolígraf.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: organitzar la classe en 2 grups.

Desenvolupament: En aquesta activitat han de fer dos grups a classe en funció dels dos models de seguretat que defensaran en el debat ideològic: model punitiu, com a reacció a les conseqüències, i model preventiu, com a anticipació a les causes. L'activitat pretén que reconeixin que hi ha dos models de seguretat i que tots dos poden tenir aspectes positius i negatius. És lògic que no els coneguin i no en sàpiguen res, precisament aquest és el sentit de l'activitat. El que interessa és que s'adonin que no hi ha una única manera d'enfocar-ho i que, per tant, no existeix una única veritat en la manera de plantejar la seguretat a la ciutat. L'objectiu de l'activitat posterior és que coneguin i sàpiguen identificar què suposa un model o l'altre, qüestió relacionada amb la informació. Ara únicament fan grups i reben la instrucció general.

Observacions: El procediment per fer els dos grups depèn de les característiques de l'alumnat. Pot ser que es consideri oportú fer els grups a l'atzar, o bé que els proposi el docent. Si s'és conscient de l'existència d'algun líder negatiu dins el grup, recomanem que sigui el professorat qui faci els grups a fi de neutralitzar-lo.

ACTIVITAT 2. ARGUMENTAR CADA MODEL

Material: full en blanc, llapis o bolígraf; pàgines web o document elaborat per a consulta.

Temps: 10 minuts.

Dinàmica: 2 o 4 grups.

Desenvolupament: En l'activitat, els alumnes es reuneixen amb el grup assignat per identificar i consensuar el màxim d'arguments o raons per convèncer l'altre grup que el model de seguretat que defensen és l'ídoni per a Barcelona. Se'ls lliurarà un full amb un seguit de característiques de cadascun dels dos models, d'on hauran d'escollir les que són pròpies del model que defensen. En aquesta activitat, el que se'ls demana és que classifiquin característiques.

Observacions: En aquesta activitat, el temps limita molt el desenvolupament dels arguments, per la qual cosa és molt important assegurar-se que en cada grup hi hagi persones amb una bona capacitat de síntesi.

ACTIVITAT 3. DEBAT SOBRE MODELS DE SEGURETAT

Material: fulls amb anotacions en blanc, llapis o bolígraf; pàgines web o documents subratllats per a consulta (com a informació complementaria).

Temps: 15-20 minuts (amb la possibilitat d'ampliar-lo al doble de temps i deixar l'activitat següent per a un altre dia).

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: L'activitat se centra en el debat sobre models de seguretat amb la moderació del docent. El funcionament d'aquest debat ha de ser el següent:

- Exposició dels arguments (4 minuts per equip). Si s'han fet quatre subgrups, s'ha de valorar que cadascun presenti un parell d'arguments.
- Preparació de contraarguments (2 minuts).
- Exposició de contraarguments. Recomanem que, al principi de l'activitat, el docent avisi que els contraarguments en cap cas podran anar vinculats a manques de respecte, i que cal incidir en la posició i el model, però mai atacar la persona que els defensa. Si això passa, es pot aturar l'activitat o privar de parlar qui no ho respecti.

Observacions: És interessant que el portaveu sigui un estudiant amb capacitat expressiva, per assegurar la comprensió dels arguments i contraarguments en cada subgrup, principalment per poder enllaçar-ho tot amb l'activitat següent.

Si el grup és molt nombrós, es poden fer quatre subgrups (dos per defensar cada posició). Aquesta és la manera d'assegurar la implicació del major nombre de nois i noies en el debat, ja que com més persones formen part d'un grup, més se'n dilueix la responsabilitat, el compromís i la implicació personal.

Recomanem que el professorat hagi llegit les referències d'ampliació que es proposen més endavant i que ofereixi el material ja depurat.

ACTIVITAT 4. ELABORACIÓ DEL DECÀLEG

Material: full en blanc, llapis o bolígraf; pàgines web o document elaborat per a consulta.

Temps: 15-20 minuts (amb la possibilitat d'ampliar-lo una classe més).

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: La tasca és ara de construcció de coneixement conjunt. Es demana a l'alumnat que prepari conjuntament el decàleg amb els pros i els contres de cada model de seguretat que s'ha debatut per a la ciutat de Barcelona. En aquest cas es demana un treball en equip de la classe a la recerca de sinergies que permetin preparar el decàleg. Cal classificar els arguments i contraarguments de cada postura i tenir en compte que convertir-los en un decàleg demana un esforç de síntesi i de redacció.

Observacions: És molt important que el professorat remarqui que ara són tots un sol equip, que s'ha acabat l'activitat anterior i que, per tant, cerquen, com a classe, el mateix objectiu. Finalment, el grup classe presenta a la resta d'escoles el seu producte. Per això en l'activitat 5 es proposa que pengin el decàleg a la wiki.

Tot i que en l'activitat simplement se'ls demana que exposin els arguments i contraarguments dels dos models de seguretat, seria interessant que la classe arribés a un consens amb relació al model que és més idoni, ja que unificaria molt els criteris amb els quals posteriorment s'elaborarà el manifest. El posicionament en un model de seguretat implica, evidentment, prioritzar diversos elements i propostes diferents que es veuran reflectits en el manifest. Els decàlegs seran informacions que l'alumnat reprendrà en la sessió intercentres i, posteriorment, en l'elaboració del manifest. Ha de ser, per tant, un document comprensible i amb sentit per als nois i les noies.

ACTIVITAT 5. COMPARTIR-HO A LA WIKI

Material: ordinador.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: inespecífica.

Desenvolupament: Penjar a la wiki de l'Audiència Pública el decàleg de pros i contres elaborat per la classe.

RECURSOS D'AMPLIACIÓ

En la sessió de formació del gener s'hauran treballat amb el professorat els arguments necessaris per dur a terme aquesta sessió.

Consulteu l'article de Francesc Guillén Lasierra citat al final d'aquesta guia, i també recomanem mirar el vídeo esmentat de la sèrie *The Wire* que trobareu a YouTube.

SESSIÓ 5

ELS SERVEIS QUE TREBALLEN PER LA SEGURETAT

«Qui vetlla per la seguretat a la ciutat de Barcelona?»

En aquesta sessió se'ls proposa que elaborin com a tasca final un mapa mental que reculli les funcions i accions dels serveis municipals que s'encarreguen de la seguretat a la ciutat de Barcelona i que el penjin a la wiki de l'Audiència Pública. Al final es pot trobar material per elaborar mapes mentals.

COMPETÈNCIES

Àmbit lingüístic:

- Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.

Àmbit digital:

- Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.
- Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball que cal fer considerant diverses fonts i mitjans digitals.
- Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu.

TASCA

Elaboreu un mapa mental que expliqui els serveis i les funcions dels serveis municipals que s'encarreguen de la seguretat a Barcelona i pengeu-lo a la wiki de l'Audiència Pública.

El mapa mental ha de tenir les característiques següents:

- Inclusió de tots els serveis municipals que vetllen per la seguretat de la ciutat de Barcelona.
- Informació sobre quines són les funcions i les accions que duen a terme a la ciutat de Barcelona.

ACTIVITAT 1. VÍDEOS

Material: dispositiu amb connexió a Internet; full en blanc, llapis o bolígraf.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: classe sencera o bé grups de 4 o 5 persones.

Desenvolupament: La sessió comença amb el visionat de quatre vídeos que relaten un exemple del dia a dia d'un servei de seguretat. Són molt breus i utilitzen un vocabulari molt bàsic, per la qual cosa no hi ha d'haver cap dificultat de comprensió per part de l'alumnat.

Un nou cos d'agents cívics garantirà la convivència ciutadana

<https://www.youtube.com/watch?v=psdpNCPoFAU#t=39>

Més que apagar incendis

https://www.youtube.com/watch?v=VqySbeUIb_Y

No em puc imaginar una ciutat sense tu

https://www.youtube.com/watch?v=QYXUYU2TwM&list=PLGqsHW77DVq-oJWnEBnovB6e9R_pmLjzC&index=3

El dia a dia d'un socorrista

https://www.youtube.com/watch?v=6Cus0Csa8q8&list=PLGqsHW77DVq-oJWnEBnovB6e9R_pmLjzC&index=15

Un cop mirats els vídeos, l'alumnat ha de respondre quatre preguntes molt senzilles. Tanmateix, com que hi ha poc temps, és important que ja tinguin les preguntes abans de veure'ls i que puguin prendre notes a mesura que apareguin les idees. Per això es recomana que el professorat prepari abans una graella d'observació i la lliuri a l'alumnat.

Les preguntes que tenen els nois i noies són les següents:

- Quins són els serveis que vetllen per la seguretat de la ciutat de Barcelona? Hi afegiríeu algun més?
- Què fa cadascun d'ells?
- Quins serveis ofereixen a la ciutadania?

Per dur a terme aquesta activitat, cal que la pantalla es vegi correctament des de tots els espais de l'aula i que l'àudio estigui bé. Un cop mirats els vídeos, es faran grups de quatre o cinc nois i noies per posar les respostes en comú. Si es considera oportú, els pot ajudar una graella com la següent:

Serveis	Funcions	Accions

Si l'escola disposa de més d'un espai amb tecnologia per mirar vídeos, també es pot organitzar de manera que cada subgrup vegi únicament un vídeo per centrar-se en un dels serveis. Amb això hi haurà més temps per respondre les preguntes.

Observacions: La idea és fer emergir els prejudicis dels nois i noies i que, alhora, sentin que donen una resposta més elaborada que la mera opinió a partir del que veuen al vídeo. L'objectiu és començar a elaborar una idea més complexa del que implica la seguretat i que, evidentment, va més enllà de la persecució del crim i la delinqüència.

La informació que obtinguin en aquesta activitat es complementa perfectament amb l'activitat següent. Per tant, no seria cap problema que en aquest moment no poguessin fer una posada en comú grupal de tota la classe.

ACTIVITAT 2. CONTRAST D'INFORMACIÓ

Material: ordinador, full en blanc, llapis o bolígraf.

Temps: 20 minuts.

Dinàmica: classe sencera o bé grups de 4 o 5 persones.

Desenvolupament: En aquest moment es proposa visitar les pàgines web que s'indiquen i omplir la graella amb la informació que es demana. L'apartat *D'altres* pot servir per si algun grup considera que hi ha altres agents o serveis que tenen funcions vinculades a la seguretat al marge dels que ja s'han vist: educadors socials, mediadors, etc. El docent pot induir a pensar en aquests altres serveis o agents, sobretot després del debat al voltant dels models de seguretat i haver vist la diferència entre el punitiu (més centrat en la tasca policial reactiva) i el preventiu (més centrat en la tasca policial d'anticipació, però també en serveis i agents socials).

Guàrdia Urbana

<http://w110.bcn.cat/portal/site/GuardiaUrbana>

Bombers de Barcelona

<http://w110.bcn.cat/portal/site/Bombers>

Agents cívics

<http://w27.bcn.cat/porta22/cat/fitxes/A/fitxa5823/agent-civic.do>

Observacions: L'objectiu de l'activitat és complementar la informació que han descobert en el vídeo amb les dades que apareixen als llocs web de cada servei. Interessa que s'adonin de la importància de construir una idea defugint d'una única visió o font d'informació. El que es pretén és que copsin les coherències entre els dos mitjans, com es complementen, i –perquè no– que s'adonin d'alguna llacuna que hi pugui haver, donar-los la visió del coneixement com quelcom a què arribem d'una manera polièdrica, i com el construïm d'una manera esbiaixada quan únicament ens basem en una font. Alhora els permet fer un llistat tant de les funcions com dels serveis que reprendran més endavant: en un primer moment per preparar el mapa conceptual i, posteriorment, quan ho expliquin als companys (en la sessió 6).

	Funcions	Accions
Guàrdia Urbana		
Bombers		
Agents cívics		
D'altres: [Si en coneixeu més, indiqueu-los.]		

ACTIVITAT 3. EL MAPA MENTAL

Material: pissarra digital, fulls de les dues activitats anteriors, llapis o bolígraf.

Temps: 10 minuts (seria molt recomanable que es fes més pausadament. Per això, si es pot organitzar, es recomana d'ampliar-ho el doble de temps i dedicar a la sessió una hora més de classe).

Dinàmica: grup classe.

Desenvolupament: Ara és el moment de visualitzar, a tall de mapa mental, la reelaboració personal de les informacions rebudes a partir dels vídeos i dels llocs web. Per això es demana a l'alumnat un mapa mental en el qual pugui reflectir la seva construcció de coneixement. En aquest cas, l'activitat la duen a terme junts, tot el grup classe. En 10 minuts han de dissenyar un mapa mental que reflecteixi les idees que han incorporat dels vídeos i de les pàgines web. És poc temps i cal organitzar-se; per això es recomana fer tants grups com serveis de seguretat hagin identificat (en la majoria de casos serà 3). Cada subgrup farà el mapa mental únicament d'un servei. La posada en comú és clau per assegurar que tots els nois i noies identifiquin els mateixos nuclis i entenguin la relació que s'estableix entre ells. Cal que hi hagi un portaveu en cada subgrup, que serà l'encarregat d'explicar a la resta el què, el com i el perquè de les funcions i els serveis del seu servei de seguretat.

En el cas que es pugui ampliar el temps amb una altra sessió per fer l'activitat més pausadament, es pot elaborar un mapa conceptual conjunt. Suposarà un exercici d'esforç per a l'alumnat, però els permetrà tenir una visió molt més profunda i alhora integrada del tema. A més, com que aquest serà un tema que es reprendrà en la sessió intercentres –i de retruc en el manifest–, és important que tinguin la mateixa visió com a grup classe.

Observacions: A les pàgines web que s'esmenten tot seguit trobareu pautes i criteris per tal que els nois i noies elaborin el mapa conceptual.

1. Què és un mapa mental?

<http://mapamental.net/que-es-un-mapa-mental>

2. Com fer un mapa mental?

<http://mapamental.net/como-crear-un-mapa-mental>

3. Com funciona un mapa mental?

<http://mapamental.net/como-funciona-un-mapa-mental>

ACTIVITAT 4. COMPARTIR-HO A LA WIKI

Material: ordinador/dispositiu amb connexió a Internet.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: inespecífica.

Desenvolupament: Penjar a la wiki de l'Audiència Pública el mapa mental que expliqui els serveis i les funcions dels actors encarregats de la seguretat a la ciutat de Barcelona.

SESSIÓ 6

LA PRESENTACIÓ

«Difonem?»

Aquesta sessió tanca el bloc 2 i té la finalitat de recollir la feina feta per tal que els nois i noies puguin sintetitzar el que han treballat i exposar-ho a la resta de l'escola. Es durà a terme en un format senzill de presentació audiovisual, que es pot penjar al web de l'escola i que es pot convertir en un altre tipus d'activitat si la classe ho creu oportú (exposició gràfica, taula rodona, etc.). La dinàmica és senzilla i només demana una mica de creativitat per part de l'alumnat.

COMPETÈNCIES

Àmbit lingüístic:

- Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.

Àmbit social:

- Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital:

- Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.
- Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball que cal fer considerant diverses fonts i mitjans digitals.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

TASCA

Prepareu una presentació per als companys i companyes de l'escola per explicar el concepte de seguretat a la ciutat. La presentació ha de tenir les característiques següents:

- **Entre 10 i 20 diapositives.**
- **Combinació d'imatge, vídeo i text.**
- **Resultar atractiva i captar l'atenció dels companys i companyes de l'escola.**
- **Estimular-los perquè us facin propostes de millora de la seguretat.**

ACTIVITAT 1. PREPARACIÓ DE LA PRESENTACIÓ

Material: fulls en blanc; llapis o bolígraf.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: classe sencera o bé grups de 4 o 5.

Desenvolupament: La sessió comença amb l'explicació del producte final, que és una presentació sobre la seguretat a Barcelona que ha d'estimular la resta de l'escola a fer propostes de millora. La presentació explicarà a la resta de nois i noies de l'escola o l'institut el que la classe ha après fins ara en totes les sessions. La primera decisió que cal prendre ha de ser sobre els apartats que tindrà la presentació, quantes diapositives hi haurà en cada apartat i quina informació inclourà. En aquest moment, únicament han de decidir els apartats, és a dir, els títols de les diapositives que utilitzaran, sense desenvolupar-los encara.

Orientacions: El docent ha de decidir la millor dinàmica, si per grups o amb la classe sencera. Per fer-la en 10 minuts, cal un guiatge directe del docent, que pot fer servir l'estructura bàsica dels grups que es proposa en l'activitat següent.

ACTIVITAT 2. RECUPERACIÓ DE PRODUCTES

Material: ordinadors (un per a cada grup) i connexió a Internet per accedir a la wiki.

Temps: 20-25 minuts.

Dinàmica: en grups, segons s'explica a continuació.

Desenvolupament: Dividim la classe en grups per tal de recuperar els productes elaborats per la classe en les sessions anteriors i el material de la sessió intercentres. Cada grup pot assumir alguns dels productes. Es tracta de seleccionar la informació rellevant i buscar imatges adequades.

- Grup 1. Sobre la percepció de seguretat. Aquest grup ha de recollir i sintetitzar els productes de les sessions 0 i 1: el mural reflexiu i el text col·laboratiu.
- Grup 2. Sobre els llocs segurs i insegurs. Aquest grup ha de recuperar els mapes de risc dels districtes elaborats per les escoles participants.
- Grup 3. Sobre com millorar la seguretat. Aquest grup ha de mirar alguns dels vídeos penjats per altres escoles en la sessió 4 i seleccionar algunes de les idees més destacades.
- Grup 4. Sobre el model de seguretat. Aquest grup ha de revisar els diferents decàlegs i fer una proposta de model.
- Grup 5. Sobre els serveis. Aquest grup ha de recuperar els mapes mentals i seleccionar el que consideri més complet.
- Grup 6. Sobre les propostes. Aquest grup ha de pensar preguntes adreçades a la resta de l'escola perquè facin propostes de millora. Aquestes propostes es poden recollir en format bústia de suggeriments. Cal estimular la resta de l'escola a fer propostes i dipositar-les a la bústia, que convé situar en un lloc estratègic del centre.

En aquesta presentació s'ha d'intentar que l'alumnat defugi d'escriure el que ja sap i que reelabori la informació a partir del que han aportat altres escoles. També convé estimular-lo a buscar imatges engrescadores i motivadores que acompanyin el text. Cal, per tant, fer-lo conscient de la importància de tenir cura de tots els elements que afavoreixen la comunicació o bé hi interfereixen: redacció, vocabulari, material atractiu i informació nova i rellevant per a qui escolta.

Observacions: És molt important que cada grup se centri únicament en l'aspecte assignat i que intenti dissenyar les diapositives.

ACTIVITAT 3. FER LA PRESENTACIÓ I PREPARAR LA BÚSTIA

Material: ordinador; caps de cartró, retoladors.

Temps: 10 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Aquí es pot dividir la classe en dos equips, un que prepara la presentació i un altre que pensa en la bústia de suggeriments.

Observacions: El docent haurà preparat una plantilla de PowerPoint i només caldrà integrar-hi les diapositives dels grups. S'ha de resoldre també la gestió de la bústia: on es posa, quants dies, qui s'encarrega de buidar-la cada dia, etc.

ACTIVITAT 4. COMPARTIR-HO A LA WIKI I A L'ENTORN VIRTUAL DE L'ESCOLA

Material: ordinador amb connexió a Internet.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: inespecífica.

Desenvolupament: Penjar la presentació a la wiki de l'Audiència Pública i també als espais digitals de l'escola. També es pot proposar de fer una presentació presencial en les diferents aules a càrrec dels delegats de la classe que participa en l'Audiència Pública. Cal recordar fer el seguiment de la bústia.

BLOC 3

COMPROMÍS AMB LA SEGURETAT

La finalitat del bloc 3 és prendre decisions sobre la implicació de cadascú per incidir en la seguretat individual i col·lectiva en el marc de la ciutat. En concret, les tasques s'orienten a elaborar el manifest i avaluar la feina feta. Aquest tercer bloc de continguts i activitats es desplega a partir de dos objectius generals:

- Elaborar propostes de millora en la seguretat individual i col·lectiva per mitjà de les capacitats d'argumentació.
- Adoptar valors com l'autonomia, l'opinió crítica, el respecte i el compromís cívic.

Són objectius que s'assoliran en el transcurs de tres sessions i que desplegarem amb una tasca com a producte final de cadascuna: un catàleg de continguts (compromisos i demandes), una carta d'aprovació del manifest i un text resum dels aprenentatges assolits com a final de la feina feta. Entre la sessió 7 i la 8 queda intercalada la segona sessió intercentres.

Sessió 7

«Què aportem al manifest?»

Catàleg

Sessió 8

«Aprovem el manifest?»

Carta d'aprovació

Sessió 9

«Què en traiem, de tot això?»

Mural

SESSIÓ 7

GENEREM EL MANIFEST

«Què aportem al manifest?»

La pregunta amb la qual s'inicia la sessió 7 presenta el repte a què ha de donar resposta l'alumnat. La seqüència d'activitats condueix els estudiants a elaborar un catàleg d'idees, reflexions, compromisos i propostes que donaran cos i contingut al manifest. Cal preveure com integrar les propostes que hagin pogut arribar per mitjà de la bústia de suggeriments.

COMPETÈNCIES

Àmbit lingüístic:

- Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.
- Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social:

- Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adients i preferentment innovadores.
- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital:

- Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

TASCA

Elaboreu conjuntament un catàleg de compromisos, demandes i propostes dels nois i noies per al manifest. El catàleg ha de tenir les característiques següents:

- **Mostrar les idees, els compromisos, les demandes i les propostes debatudes i consensuades per tota la classe.**
- **Reflectir també els suggeriments dipositats a la bústia.**
- **Recollir diferents elements treballats en les sessions anteriors.**

ACTIVITAT 1. RECOLLIR IDEES

Material: fotocòpia del full del material de l'alumnat; accés a la wiki; llapis o bolígraf.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: 4 grups, pràctica controlada.

Desenvolupament: Es reparteix una responsabilitat per a cada grup per tal d'emplenar el requadre corresponent. En cada cas es fa esment de la sessió concreta on poden recopilar la informació, o bé de la bústia de suggeriments.

Observacions: En aquesta activitat és important que els grups tinguin presents els resultats de les sessions dels blocs anteriors. Per això caldrà recuperar la informació de la wiki i de la sessió anterior. També es poden recollir idees noves en cada apartat, i convé estimular els grups perquè mirin a la wiki les aportacions d'altres escoles. És probable que el bloc del grup 4 tingui més aportacions si s'han recollit propostes a la bústia. En aquest cas, s'aconsella que el docent estigui a sobre d'aquest grup per agilitzar la feina.

Grup 1

Per a nosaltres, sentir-nos segurs i segures a la ciutat de Barcelona és...

Aquest grup hauria de revisar la feina feta en la sessió 1, sobre el text col·laboratiu que expressava què volia dir sentir seguretat a la ciutat.

Grup 2

Per a nosaltres, una ciutat segura per a la ciutadania és aquella que...

Aquest grup hauria de revisar la feina feta en la sessió 2, que dibuixava el mapa de risc del districte i de la ciutat.

Grup 3

Els nostres compromisos per fer de Barcelona una ciutat més segura són...

Aquest grup hauria de revisar la feina feta en la sessió 3, dels vídeos que expressaven compromisos personals i col·lectius per millorar la seguretat.

Grup 4

Les nostres demandes a l'Ajuntament per fer de Barcelona una ciutat més segura són...

Aquest grup hauria de revisar la feina feta en la sessió 4, en què es va elaborar el catàleg sobre els models de seguretat, i també recollir els suggeriments dipositats a la bústia.

ACTIVITAT 2. CONSTRUIR EL CATÀLEG EN COMÚ

Material: fulls de l'activitat anterior, llapis o bolígraf; document de text; pissarra digital (si n'hi ha una de disponible).

Temps: 25 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Aquesta és una activitat de posada en comú. En un primer moment, es demana que els grups posin en comú les seves aportacions en cada apartat del catàleg. En un segon moment, es demana que construeixin el catàleg de classe. També s'aprofita per valorar l'adequació de les aportacions.

Observacions: És important que el professorat remarqui la idea que ara cal pensar com un sol equip i que el catàleg ha de recollir totes les idees, els compromisos, les demandes i les propostes debatudes i consensuades per tota la classe. Es poden produir discrepàncies en el bloc 4, que caldrà resoldre en la votació següent. De cara a la segona trobada intercentres, convé que els representants tinguin assignat el seu paper i sàpiguen implicar tota la classe. Com en la primera trobada, no tot l'alumnat hi pot anar, però convé que tota la classe visqui el projecte com a seu. Per això cal anar establint ponts de connexió entre la feina feta a classe i la projecció que pot tenir en la trobada i posteriorment el dia de l'Audiència Pública. A més, aquesta és una dinàmica necessària, perquè dóna més seguretat a qui faci la presentació, proporciona al grup la sensació de treball conjunt i implica cadascun dels alumnes en la tasca del que comporta l'audiència: tots són actors participants del projecte.

ACTIVITAT 3. APROVAR LA PROPOSTA

Material: fulls amb les propostes.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Es tracta de fer un acte formal d'aprovació de les propostes.

Observacions: Convé votar cada proposta o, si hi ha poc temps, cadascun dels quatre blocs. Cal comptar adequadament els vots a favor, els vots en contra i les abstencions. La votació es fa a mà alçada.

ACTIVITAT 4. COMPARTIR-HO A LA WIKI

Material: ordinador.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: inespecífica.

Desenvolupament: Penjar a la wiki de l'Audiència Pública el catàleg d'idees, reflexions, compromisos i propostes elaborat per la classe.

SESSIÓ 8

ACORDEM EL MANIFEST

«Aprovem el manifest?»

En aquesta sessió, els representants informen de la segona trobada intercentres i traspassen la informació a la resta de la classe. A partir d'això, la feina és esmenar el text aportat i aprovar-lo. Per acabar, es redacta una carta formal on s'exposen les aportacions.

COMPETÈNCIES

Àmbit lingüístic:

- Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social:

- Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Actuar amb autonomia en la presa de decisions i ser responsable dels actes propis.
- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit digital:

- Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.
- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

TASCA

Signeu una carta d'aprovació de la proposta de manifest de la XXI Audiència Pública als nois i noies: «Seguretat i ciutat». La carta d'aprovació ha de recollir els acords i els consensos adoptats per la classe a partir del text aportat en la segona sessió intercentres.

ACTIVITAT 1. CONÈIXER LA PROPOSTA DE MANIFEST

Material: ordinador i projector (si els representants els necessiten).

Temps: 10 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Es comença amb l'explicació de la tasca final i les activitats que es duran a terme per assolir-la. La primera activitat demana als representants de la classe que expliquin la feina feta en la trobada intercentres i que presentin la proposta de manifest.

Observacions: És interessant que els representants hagin preparat una breu presentació que els serveixi de guia de la seva explicació.

ACTIVITAT 2. ACORDAR ELS CONTINGUTS DEL MANIFEST

Material: paper i llapis o bé ordinador; document de proposta de manifest.

Temps: 20 minuts.

Dinàmica: per grups organitzats segons els apartats del manifest.

Desenvolupament: S'organitza la classe per grups en funció dels apartats del manifest. Es tracta d'esmenar i aprovar cada una de les propostes.

Observacions: La dinàmica per grups es pots substituir per una dinàmica amb la classe sencera. En aquest cas, el docent ha de conduir la lectura, les esmenes i l'aprovació de cada proposta. Segons com sigui el grup, això pot comportar més temps, qüestió que caldrà valorar.

ACTIVITAT 3. DEBATRE LES ESMENES

Material: propostes d'esmenes de cada grup.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Posar en comú les esmenes de cada grup i aprovar-les tota la classe. Incorporar-les al text del manifest, remarcant les parts que s'han esmenat.

Observacions: És interessant que el professorat faci veure a la classe com ha evolucionat en el procés d'elaboració del manifest i dels aprenentatges que s'han assolit. També és un bon moment per felicitar-los per la feina feta.

ACTIVITAT 4. FER LA CARTA D'APROVACIÓ

Material: carta d'aprovació.

Temps: 5 minuts.

Dinàmica: classe sencera.

Desenvolupament: Donar per aprovada la carta amb la proposta de manifest.

Exemple

*Els nois i noies de la classe de
de l'escola / l'institut
de Barcelona presentem la proposta esmenada de
manifest de l'Audiència Pública de nois i noies.*

*[REPRODUÏU AQUÍ EL TEXT DEL MANIFEST AMB
LES ESMENES QUE PROPOSEU]*

I, perquè consti, signem aquesta carta.

Barcelona, de de 2016

ACTIVITAT 5. COMPARTIR-HO A LA WIKI

Material: accés a la xarxa.

Temps: indeterminat (el que quedi de classe).

Dinàmica: no específica.

Desenvolupament: Després d'elaborar la carta d'aprovació, es penja a la wiki de l'Audiència Pública. Cal indicar que la signin tots els membres de la classe.

Observacions: Com en altres sessions, l'acció de penjar-ho a la wiki pot quedar delegada en algun grup o alumne en particular.

SESSIÓ 9

AVALUEM EL PROCÉS

«*Què en traiem, de tot això?*»

En aquesta sessió es tracta d'avaluar el procés en què ha participat l'alumnat identificant els aprenentatges que ha assolit, els aspectes que valora positivament i aquells altres aspectes del projecte que convindria potenciar o replantejar. En definitiva, es proposa fer una valoració de com ha repercutit la feina feta en aquest projecte per mitjà d'un mural que es pot contrastar amb el mural fet en la sessió inicial. Es tracta de recollir els aspectes més valorats del projecte, els aspectes que ho han estat menys, els aprenentatges assolits i la manera d'assolir-los, i les sensacions viscudes durant el projecte.

COMPETÈNCIES

Àmbit lingüístic:

- Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.
- Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.

Àmbit social:

- Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.

Àmbit de la cultura i els valors ètics:

- Qüestionar-se les coses i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.
- Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.

Àmbit digital:

- Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.

TASCA

Elaboreu conjuntament un mural que reculli l'experiència que heu dut a terme en l'Audiència Pública. El podreu comparar amb el mural de la sessió inicial. El text ha de tenir les característiques següents:

- Un títol.
- Combinació de text i imatge.
- Recull dels aspectes més valorats del projecte, els aspectes menys valorats, els aprenentatges assolits i la manera d'assolir-los, i les sensacions viscudes durant el projecte.

ACTIVITAT 1. UNA MIRADA PERSONAL AL PROJECTE

Material: qüestionari individual; llapis o bolígraf.

Temps: 10 minuts.

Dinàmica: individual.

Desenvolupament: En aquest primer moment es proposa una valoració individual de l'alumnat sobre com ha incidit la seva participació en el projecte d'Audiència Pública. Se li demana que respongui un qüestionari breu sobre els aspectes més valorats del projecte, els aspectes menys valorats, quins són els aprenentatges assolits, quines sensacions s'han tingut durant tot el procés i quina opinió es té del projecte.

Observacions: És important que el professorat remarqui la idea que el qüestionari és una eina per valorar el projecte i no una eina per avaluar els aprenentatges. Convé avisar que els qüestionaris s'han d'emplenar per recollir-los al final de la sessió.

1. El que més m'ha agradat del projecte ha estat...

2. El que menys m'ha agradat del projecte ha estat...

3. He après...

4. El que m'ha ajudat més a aprendre ha estat...

5. En tota aquesta feina m'he sentit...

ACTIVITAT 2. LA MIRADA DE GRUP

Material: qüestionari de petit grup; llapis o bolígraf.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: petit grup (4 o 5).

Desenvolupament: Aquesta és una activitat de posada en comú en grups petits (4 o 5) per intercanviar impressions. En un primer moment es demana que els membres del grup posin en comú les seves aportacions en cada apartat del qüestionari. En un segon moment es proposa emplenar el qüestionari de grups amb les aportacions més destacades. Es tracta d'arribar a un cert grau d'acord, per poder passar a la fase següent.

Observacions: Quan s'acabi el temps d'aquesta activitat, convé demanar a cada grup que esculli un representant per explicar als altres grups la seva aportació. L'activitat següent és una continuació d'aquesta, però cal diferenciar-ne els objectius. En aquesta activitat es pretén una introspecció, una reflexió personal sobre el procés seguit i, per tant, sobre l'aprenentatge propi. Per això es pregunta pels interessos personals –sempre argumentats–, per les metodologies que han facilitat el seguiment de les activitats i dels continguts i els han donat més sentit (això faria evident els diferents estils d'aprenentatge), i per la implicació de cadascú: sensibilització, interès, motivació, emocions que s'hagin pogut experimentar, etc. Tots els elements són interessants, tant per plantejar l'activitat 3 com per utilitzar-los posteriorment (la tutoria seria un espai excel·lent per fer-ho).

ACTIVITAT 3. PREPARAR EL MURAL

Material: paper de mural, retoladors de 2 o 3 colors.

Temps: 15 minuts.

Dinàmica: per grups.

Desenvolupament: Aquesta és una activitat de posada en comú de la feina feta, però organitzada per grups. És recomanable refer els grups. Ara es tracta que cada grup s'encarregui d'un dels apartats del qüestionari i el traslladi al mural.

Observacions: La finalitat d'aquesta posada en comú és agilitzar l'elaboració del mural i recollir el màxim d'aportacions dels membres dels grups de l'activitat anterior. Com a tancament, es pot demanar als nois i noies que comparin el primer mural amb aquest d'ara.

ACTIVITAT 4. FOTO I WIKI

Material: telèfon mòbil i accés a la xarxa.

Temps: indeterminat (el que quedi de classe).

Dinàmica: no específica.

Desenvolupament: Seria interessant fer una foto del grup, per afegir-la a la foto del mural, i penjar-la a la wiki de l'Audiència Pública.

AVALUACIÓ

L'avaluació és una part fonamental del procés d'aprenentatge. El model pedagògic adoptat, on les activitats van incidint d'una manera cíclica sobre els aprenentatges, permet adoptar un model d'avaluació global, basat en la necessitat de l'observació del docent en totes les fases del procés i en la valoració dels productes assolits.

L'avaluació es concreta en una rúbrica per a cada sessió a fi de valorar el grau d'assoliment de les competències en tres nivells. El punt de partida, per tant, seran les competències, detallades per a cada un dels àmbits: lingüístic, social, de cultura i valors, i digital.

Cada competència tindrà un grau de definició diferent segons el nivell educatiu i les característiques de cada classe. En aquest sentit, les pàgines següents recuperen les competències de cada sessió, en forma de rúbrica amb tres nivells d'assoliment, que s'haurà de completar en funció de les dues variables esmentades: nivell educatiu i característiques de la classe. Aquesta tasca s'ha de dur a terme en les sessions de formació de professorat, a partir dels interessos i les situacions particulars de cada escola.

RÚBRIQUES D'AVALUACIÓ

Bloc 1. Seguretat individual i col·lectiva

Sessió 1. Què vol dir sentir-nos segurs?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.			
Competències en l'àmbit digital	Participar en entorns de comunicació interpersonal i publicacions virtuals per compartir informació.			

Sessió 2. Quan, on i per què ens sentim segurs en el nostre barri?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.			
	Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.			
Competències en l'àmbit digital	Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratius.			
	Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.			

Sessió 3. Què podem fer per sentir-nos més segurs?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.			
Competències en l'àmbit social	Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.			
Competències en l'àmbit digital	Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.			

Bloc 2. Prevenció i seguretat ciutadana

Sessió 4. Quina seguretat volem per a la ciutat de Barcelona?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.			
	Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.			
Competències en l'àmbit social	Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.			
	Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Qüestionar-se les coses i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.			
	Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.			
Competències en l'àmbit digital	Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per elaborar documents digitals.			

Sessió 5. Qui vetlla per la seguretat a la ciutat de Barcelona?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.			
Competències en l'àmbit digital	Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.			
	Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball que cal fer considerant diverses fonts i mitjans digitals.			
	Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu.			

Sessió 6. Difonem?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.			
Competències en l'àmbit social	Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.			
Competències en l'àmbit digital	Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.			
	Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball que cal fer considerant diverses fonts i mitjans digitals.			
	Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.			

Bloc 3. Implicació per al canvi

Sessió 7. Què aportem al manifest?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.			
	Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.			
Competències en l'àmbit social	Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adients i preferentment innovadores.			
	Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.			
Competències en l'àmbit digital	Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.			
	Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.			

Sessió 8. Aprovem el manifest?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.			
	Implicar-se d'una manera activa i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.			
Competències en l'àmbit social	Actuar amb autonomia en la presa de decisions i ser responsable dels actes propis.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Participar activament i d'una manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.			
	Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.			
Competències en l'àmbit digital	Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per elaborar els documents.			
	Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.			

Sessió 9. Què en traiem, de tot això?

	Competències	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Competències en l'àmbit lingüístic	Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.			
	Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.			
Competències en l'àmbit social	Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.			
Competències en l'àmbit de la cultura i els valors	Qüestionar-se les coses i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.			
	Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i d'una manera col·lectiva.			
Competències en l'àmbit digital	Dur a terme accions de ciutadania i desenvolupament personal utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.			

PAUTES GENERALS D'ADAPTACIÓ

Els objectius proposats en el material són els següents:

1. Prendre consciència del sentit individual i col·lectiu de la seguretat en una societat democràtica.
2. Comprendre la noció de seguretat com un bé comú i una responsabilitat compartida.
3. Identificar els nivells d'actuació en matèria de seguretat personal i col·lectiva.
4. Descriure les accions i iniciatives dels serveis municipals encarregats de la seguretat ciutadana.
5. Elaborar propostes de millora en la seguretat individual i col·lectiva per mitjà de les capacitats d'argumentació.
6. Adoptar valors com l'autonomia, l'opinió crítica, el respecte i el compromís cívic.
7. Experimentar la participació ciutadana a partir de la identificació i prioritització de necessitats i la recerca de solucions i propostes en què intervinguin l'Ajuntament, la comunitat i els ciutadans i ciutadanes més joves.

D'aquests objectius, creiem que caldria incidir d'una manera especial en els que extraïem a continuació:

1. Analitzar el concepte de seguretat amb relació a les necessitats pròpies i l'entorn proper.
2. Reconèixer els serveis de seguretat de la ciutat.
3. Conèixer les principals funcions i accions d'aquests serveis.
4. Valorar els professionals dels serveis de seguretat des d'un punt de vista positiu (des de la proximitat i la seguretat, i no únicament des de la sanció, la por i la llunyania).
5. Sensibilitzar els nois i noies sobre els beneficis de la prevenció.
6. Reconèixer-se com a actors i, per tant, subjectes actius en l'elaboració del manifest.
7. Donar sentit al que comporta participar en un projecte per al bé comú.

Amb relació a les competències, tot i mantenir-ne les mateixes, caldrà ajustar els nivells d'assoliment amb què es considera que aquest col·lectiu les pot manifestar. Per aquesta raó està previst poder treballar, en les sessions de formació de professorat, la manera de concretar-les en cada context.

No obstant això, és important buscar els mecanismes pedagògics per fer l'alumnat particip del projecte de l'Audiència Pública i arribar a un aprenentatge tan significatiu com sigui possible.

El plantejament educatiu del projecte suposa que, en moltes ocasions, es proposen reptes d'aprenentatge als nois i noies. Són de naturalesa cognitiva i emocional i busquen despertar, analitzar i reflexionar per tal de provocar una implicació personal. S'intenta que els joves se sentin subjectes actius en el canvi mobilitzant elements de responsabilitat individual i també col·lectiva.

Els reptes han de ser percebuts pels nois i noies com a emocionals i intel·lectuals, però en cap cas com quel·com que supera les seves possibilitats i que, per tant, els bloqueja. Per aquesta raó s'ha de valorar quina és la via per arribar als objectius, als continguts i a les competències en cada sessió.

Per adaptar-ho tot a cada nivell i classe particular es poden tenir en compte les consideracions següents:

- En moltes de les activitats es demana una reflexió individual dels nois i noies per després posar-ho tot en comú. Tanmateix, es pot suprimir el treball individual i passar directament al grup si es considera més adient.
- És important valorar si el grup és capaç de seguir la seqüència didàctica tal com està plantejada o si es considera més adient modificar-la. En la majoria de sessions se segueix una lògica que parteix de la sensibilització, per identificar els coneixements previs, l'aportació d'informacions, la seva anàlisi, la valoració i la creació. És possible que en alguna ocasió es pugui percebre que la seqüència s'inicia d'una manera massa introspectiva i es consideri que als nois i noies els costa fer, d'entrada, aquesta mirada interior. En aquests moments es proposa començar la sessió per les activitats més concretes, que sensibilitzen (per tal de motivar-los) i seguidament els ofereixen informacions més contextualitzades, i finalment concloure la sessió amb la identificació, en grup, dels nuclis conceptuals més abstractes.

- Les sessions agrupen un seguit d'activitats que impliquen competències, amb diferents graus d'assoliment possible en funció de les característiques del grup. Per aquesta raó, en el material s'ofereix l'enunciat de la competència i es proposa el treball conjunt per desplegar-ne els nivells a partir de les sessions de formació.

- Cal vigilar especialment que els nois i noies no vulguin «exercir com a», prenent-se la seva justícia com a veritat absoluta o la norma com a inamovible. És clara la dificultat que tenen per flexibilitzar els criteris i la seva valoració, ja que tendeixen a percebre la seva veritat com la veritat absoluta. Per les característiques dels nois i noies, el tema de la seguretat pot tendir a posicions en algun cas extremistes.

Aquests i altres temes es reprendran en les sessions de formació de professorat per tal d'ajustar les expectatives a la realitat de les aules.

MATERIALS COMPLEMENTARIS

GUÀRDIA URBANA. INFORME DE GESTIÓ 2013

<http://ajuntament.barcelona.cat/seguretatiprevenccio/sites/default/files/PDF/Guardia-Urbana-Barcelona-Informe-Activitats-2013-es.pdf>

De periodicitat anual, la Guàrdia Urbana publica un resum de la seva actuació i dóna una panoràmica àmplia dels serveis que ofereix. El text s'estructura en tres parts: fets rellevants, recursos i indicadors. En l'apartat de fets rellevants queden resumides les actuacions més destacades agrupades per àmbits: relacions amb la comunitat (trobadres amb entitats i associacions de la ciutat, com ara de gent gran, turisme, comerç, etc.), campanya de prevenció al volant (inclou revisió de la il·luminació o la visibilitat dels passos de vianants, per exemple, o controls de velocitat), anàlisi de l'accidentalitat, operació «Xarxa» (delinqüència al metro), operació d'estiu (a les platges), campanya «Jugar segur» (vigilància de la seguretat de les joguines), operació «Rebot» (controls de seguretat alimentària als comerços), increment de la seguretat entre la gent gran (robatoris a domicilis, estafes,

consells de mobilitat), seguretat a Ciutat Vella, dispositius contra els trilers, controls de la prostitució al carrer, controls sobre els remenadors de residus, campanya de prevenció sobre la compra de begudes ambulants, reducció de sorolls, seguretat en les xarxes socials i altres actuacions puntuals de difusió i divulgació. El document es completa amb reculls estadístics de recursos (efectius, dotacions, etc.) i indicadors de seguretat.

BOMBERS DE BARCELONA. INFORME DE GESTIÓ 2013

<http://ajuntament.barcelona.cat/seguretatiprevenccio/sites/default/files/PDF/Bombers-Infomes-Gestio2013-ca.pdf>

L'Ajuntament de Barcelona publica anualment la memòria del servei de Bombers de la ciutat. L'informe es presenta en quatre apartats: serveis d'intervenció, serveis destacats, prevenció i dades. Al primer apartat queden recollits els serveis habituals de bombers, amb indicació de dades: salvaments, incendis o explosions, assistències tècniques (de tota mena i de caràcter no urgent, que representen una quarta part de les seves intervencions) i serveis de vigilància preventiva sobre l'entorn. La secció de fets rellevants és una crònica de les intervencions més destacades del servei de bombers, amb especificació de cada lloc, les característiques i el resultat de la intervenció. És un apartat molt interessant com a complement de les habituals cròniques periodístiques i d'un caràcter molt proper.

DADES DE SEGURETAT I PROTECCIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

<http://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/anuari/cap08/index.htm>

En aquest web es poden trobar totes les dades de què disposa l'Ajuntament de Barcelona sobre seguretat i protecció. S'organitza en quatre àmbits: bombers (serveis, assistències, etc.), Guàrdia Urbana (denúncies, alcoholèmies, ajuts i assistències), sistema de seguretat pública (resolució de delictes, ràtios d'agents) i enquesta de victimització (que hem vist en la sessió 2).

IDES, INSTITUT D'ESTUDIS DE LA SEGURETAT

<http://www.seguretat.org>

Aquesta entitat, vinculada al Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, ofereix recursos (formació, publicacions, etc.) sobre la qüestió de la seguretat en tots els seus aspectes (digital, ambiental, social, etc.). Amb relació a seguretat i ciutat, desplega diferents àmbits de risc, com ara el d'inseguretat ciutadana, incendis o viari. Publica informes periòdics sobre la seguretat, com ara el de 2013, que es qüestiona com «la crisi econòmica de llarga durada influeix en el manteniment de la seguretat i la prevenció». A la pàgina 315, s'hi pot trobar un semàfor d'inseguretat ciutadana, amb dades de Catalunya relatives a vandalisme, delinqüència comuna, seguretat percebuda, civisme percebut, tolerància, demandes de seguretat (denúncies), recursos destinats i actuacions dutes a terme, amb índexs d'eficiència i eficàcia.

ARTICLE SOBRE POLÍTIQUES DE SEGURETAT CIUTADANA

Francesc Guillén Lasierra: «Les polítiques de seguretat ciutadana». Revista *Papers*, núm. 53, p. 22-32, 2011. Disponible a <http://www.iermb.uab.es/html/descarga-Binaria.asp?idRevArt=279>

El text revisa l'evolució del concepte de seguretat, inicialment més lligat a prevenir o combatre la delinqüència, i més vinculat actualment a la qualitat de vida. Exposa els dos models de seguretat ciutadana associats a sengles blocs ideològics: d'una banda, els qui opinen que la ciutadania és lliure d'actuar correctament o incorrectament i que els poders públics han de castigar els comportaments contraris a la llei, per evitar la impunitat i prevenir que d'altres hi puguin incórrer; d'altra banda, els qui consideren que la comissió de delictes és fruit dels contextos socials i econòmics. El primer model incentiva la creació de serveis de protecció, mentre que el segon s'orienta a millorar el treball social sobre els contextos. A continuació, l'article explica la funció dels actors institucionals dedicats a la seguretat (estat, governs, ajuntaments), la diferència entre el model punitiu (tolerància zero) i el comunitari (o de proximitat), les estratègies de prevenció de la inseguretat (social, situacional, videovigilància), i acaba amb una breu descripció sobre l'avaluació de la seguretat (enquestes de victimització, etc.).

THE WIRE, FRAGMENT DE LA TERCERA TEMPORADA

https://www.youtube.com/watch?v=SdZzDkNwp_U

La sèrie explora les conseqüències del capitalisme radical sobre diferents aspectes de la ciutat –en concret, de Baltimore (EUA)– per mitjà d'una trama policial. La primera temporada mostra la relació entre la policia i el món de les drogues (traficants, petits camells, consumidors). En la segona s'ensenya el negoci a l'engròs, amb l'entrada de la droga a través del port, que ha viscut una forta reconversió per la crisi econòmica i el canvi de model productiu. La tercera introdueix la política i els afanys personals dels polítics professionals i la seva incidència en les dinàmiques policials. En la quarta, la sèrie mostra els mecanismes de formació dels futurs traficants a través de l'educació, un sistema castigat pel capitalisme, que no dóna més sortida als nois i noies que el món de les drogues. La cinquena i darrera explora el món de la premsa i la seva relació amb la política. En la tercera temporada, el comandant d'un districte de Baltimore, el més afectat per la droga al carrer, decideix fer un experiment: concentrar tota la venda de droga en una zona abandonada, on els petits traficants i la clientela podran moure's amb llibertat. Tot això ho fa sense el coneixement de les autoritats i tindrà conseqüències. L'escena que es proposa és quan ho explica a la seva plantilla de policies. L'argument és senzill: un dia a algú se li va ocórrer consumir alcohol amb l'ampolla dins d'una bossa de paper (als Estats Units no es pot exhibir una ampolla d'alcohol al carrer), i com que no es veu, no passa res. Ell proposa fer el mateix amb les drogues, que no es vegin, i que la policia es dediqui a protegir i ajudar la gent, que seria la seva funció principal.

L'escena planteja molts interrogants: quina és la funció de la policia?, cal centrar esforços en el petit delinqüent i oblidar la delinqüència a gran escala?, convé invertir més en una policia comunitària, de proximitat, dedicada a protegir, o bé en una policia que destini els esforços a detenir delinqüents?, on es troba el punt mig?

PARTICIPAR ÉS LA CLAU

